

Caleidoscoop als protest tegen slavernij

Het Centrum Kunstlicht in de Kunst opent zaterdag 27 september de tentoonstelling Re-ACT over interactieve lichtkunst. Diezelfde middag wordt bekendgemaakt wie van de acht exposerende kunstenaars de Frits Philips Lichtkunstprijsvraag 2008 wint. Een van de genomineerden is TU/e'er Rolf van Gelder. De medewerker van Dienst ICT maakte met zijn partner een caleidoscoop om de kijker te wijzen op misstanden in de wereld.

Draag je een ring met diamanten, dan ben je verantwoordelijk voor de ellende in de Afrikaanse diamantindustrie. Betaal je belasting, dan betaal je ook mee aan uitgaven voor defensiemateriaal en eet je chocolade dan houd je slavernij op de cacaoplantages in stand. Althans, zo zien Rolf van Gelder en kunst- en levenspartner Carmin Karasic het. En dat willen ze de bezoeker van de interactieve kunstlichttentoonstelling ook laten zien. Daarom ontwierpen ze de caleidoscoop Human¹. Wie voor het ronde scherm gaat staan, ziet meteen een prachtig beeld dat bestaat uit weerspiegelde stukjes van een bonte verzameling achtergrondplaten. Er zit ook een real-time beeld van die kijker in verwerkt. Een camera gebruikt die opname en maakt met iedere beweging een ander totaalbeeld. Tegelijkertijd volgt een sensor de dichtstbijzijnde bezoeker en reageert op diens bewegingen door in en uit te zoomen. "In eerste instantie is wat je ziet mooi en fraai", zegt Van Gelder. "Tot je je realiseert dat je geniet van foto's van instortende Twin Towers. Het gaat ons erom een bewustwordingsproces in gang te zetten. Het heeft te maken met 'the flap of the butterfly wing'. Iedereen is verantwoordelijk voor zijn eigen doen en laten én de gevolgen daarvan." Daarom gebruiken Karasic en Van Gelder foto's van diamanten, oorlog, sportmerk

Nike, vluchtelingen en brandende wolkenkrabbers in hun achtergrondbeelden. De titel van hun kunstwerk is Humann wat staat voor 'mens tot in het oneindige'. Je ziet jezelf oneindig vaak terug in deze caleidoscoop.

Van Gelder is naast ict'er aan de TU/e een artist webdeveloper. "In de jaren tachtig begon ik met traditioneel schilderen. Daarna kwam er digitale kunst bij en nu ben ik met multimedia-instalaties bezig." Samen met 85 andere kunstenaars uit binnen en buitenland leverde hij een

De caleidoscoop van het Human¹-project van Van Gelder.

idee in voor de Frits Philips Lichtkunstprijsvraag. De opdracht was een kunstwerk waarin licht gecombineerd wordt met interactiviteit. Negen kunstenaars mochten hun voorstellen uitvoeren in het eerste Philipsfabriekje aan de Emmasingel en acht hebben dat ook werkelijk gedaan. De winnaar krijgt zaterdag een wisseltrofee en een cheque van vijfduizend euro mee naar huis.

Bokszak
Voor de bezoeker is er meer te doen dan voorzichtig bewegen voor een caleidoscoop. Er hangt ook een bokszak in de zaal. Wie daar met bokshandschoenen tegenaan beukt, laat ledlampen branden. Hoe harder je punctiont, hoe intensiever het licht. Het museum is benieuwd hoe de kunstwerken reageren op het publiek. Sommige van de acht objecten zijn traceerbaar interactief en bij anderen speelt toeval een grote rol.

Swarm.

De vijfhonderd lampen ter grootte van een tennisbal die voor 'Swarm' aan het plafond zijn gehangen, nodigen uit tot een dans. Als je er onderdoor beweegt, volgen groepjes lampen je met verschillende kleuren. Zoals een zwerm vogels dat kan doen. Annette Waterschoot zal het tijdens de opening voordoen; speciaal voor Swarm schreef ze een choreografie. Later dit jaar zal ze die voorstelling herhalen tijdens festival Glow. "Bij 'Swarm' zullen bezoekers gaan spelen", denkt Loes Venker, educatiemedewerker van het museum. "Wat gebeurt er als ik een rondje draai of een sprintje trek? Bij andere kunstwerken word je aan het denken gezet. Human¹ is daarvan een voorbeeld, maar ook de 'Wall of Fame'. Je loopt over een rode loper en daarbij ben je omringd door honderden paparazzi. Dat lijkt tenminste zo, omdat er de hele tijd flitslichten afgaan. Eerst komen ze van achteren, dan is het nog wel leuk. Later komen de flitsen van opzij en van voren en dan wordt het irritant. Ook de onvoorspelbaarheid speelt parten. Is het nu afgelopen? Nee, nog een flits!" / ●

De tentoonstelling Re-ACT is te zien van 27 september tot 25 januari 2009 in Centrum Kunstlicht in de Kunst aan de Emmasingel in Eindhoven.

Armut Macht Geil: gratis, maar niet voor niks

Temporary Art Centre (TAC) en WEI presenteren 26 en 27 september het nieuwe festival Armut Macht Geil, een gratis festival zonder budget. Tijdens het festival vol muziek en film zullen debatten plaatsvinden over oprukkend vastgoed in de cultuurwereld.

Armut Macht Geil is een festival dat nul euro op zijn begroting heeft staan. Terwijl het evenement toch volledig om geld draait. Over kunst, kunstenaars en waar zij hun geld vandaan halen. Over werken zonder geld. Maakt weinig geld juist creatief? Of wordt het er minder sterk en spannend van? De failliete stad Berlijn is gekozen als referentie, als spiegel. De plekken, de sfeer, de kunst en de experimentele

muziek, maar ook de armoede. Deze dynamische maar arme stad is dé inspiratiebron voor een vernieuwend festival met muziek, film, debat en beeldende kunst. Waarom is de vastgoedwereld de laatste jaren zo sterk geïnteresseerd geraakt in de creatieve sector en de kunstwereld? En is dit een grote winst of moeten we het als een bedreiging zien? Is het idee van de armlastige kunstenaar die geen huur kan betalen voorgoed de wereld uit? Kan een stad wel echt creatief worden met behulp van de grote-geld-jongens? Wat leren we van creatieve en dynamische steden als Berlijn? Wat zijn daar de grote succesfactoren? Deze vragen zullen onder de loep genomen worden tijdens het zaterdagmiddagdebat dat van

start zal gaan om 15.30 uur in TAC. De sprekers zijn Roel Esseboom (gemeente Rotterdam, creative industries), Paul Tholenaars (Woonbedrijf), Karel van Dijk (gemeente Eindhoven) en Evert Verhagen (ovb, Creative Cities). Het debat wordt voorgezeten door Gabriëlle van Asseldonk (TAC) met medewerking van Erik Vermeulen en hoofd Studium Generale Maarten Pieterse.

Witte Dame
Voorafgaand aan dit debat wordt de eerste Bert Hermensprijs uitgereikt aan een persoon die veel voor de cultuur in Eindhoven heeft betekend. Het ligt voor de hand dat deze prijs naar deze springlevende kunstenaar is vernoemd. Hij was het die de stad attent maakte op het

Philipsgebouw De Witte Dame en hij heeft zich met hart en ziel, zonder enig financieel belang, ingezet om daar een culturele plek van te maken. Armut Macht Geil is een zoektocht naar de kunst zonder financiële middelen. Een spiegel voor Nederland subsidieland. Een statement tegen de overgeorganiseerde en aan regels vastzittende wereld van muziek en kunst. De kunstenaars, muzikanten en sprekers krijgen niets vergoed. En de entree is uiteraard gratis. / ●

Het programma bestaat uit beeldende kunst, live muziek, debatten, films, workshops, lezingen en dj-optredens. Kijk voor het volledige programma op www.tac.nu.

/Audities NSK

Heb je een goede stem, gevoel voor ritme, een goed toongeheugen en ben je vertrouwd met het notenbeeld? Lees dan door! Het Nederlands Studenten Kamerkoor (NSK) zoekt jonge getalenteerde amateurzangers die willen deelnemen aan koorzang op hoog niveau met modern-klassieke muziek. Het projectkoor wordt ieder jaar opnieuw samengesteld. Op dinsdag 14 oktober is de auditie in Eindhoven in De Bunker van 15.00 tot 17.00 uur. Het NSK studeert in een intensieve repetitieperiode bestaande uit drie weekenden en een hele week. Er wordt vocal coaching gegeven door zangers uit het Nederlands Kamerkoor. Aanmelden bij www.nskk.nl.

/Persepolis: punk in Iran

De animatiefilm Persepolis van Marjane Satrapi gaat over haar pubertijd in Iran. Ze voelt zich niet geroepen tot het dragen van een hoofddoek en baalt van de onderdrukking op basis van haar geslacht. Met slimme listen misleidt ze haar 'sociale bewakers' en krijgt ze toegang tot een bijzondere wereld van punk ABBA en Iron Maiden. In Iran wordt Persepolis als islamofob bestempeld. Op het verzoek van de Iraanse ambassade werd de film geannuleerd op het Bangkok Filmfestival. Westerse filmrecensies spreken van een humoristisch en overtuigend verhaal over een moeilijke geschiedenis. Filmhuis De Zwarte Doos, donderdag 25, dinsdag 30 september en woensdag 1 oktober, 20.00 uur.

/Kennismaken met zes beste debutanten

Voor de uitreiking van de vijfde Vrouw & Cultuur DebuutPrijzen komen de zes genomineerden van Nederland naar de openbare bibliotheek in Eindhoven. Het zijn Marian Donner, Renske de Greef, Marieke van der Pol, Anne Provoost, Marilyn Simons en Naema Tahir. Ze schreven respectievelijk 8.30 uur; opstand, Was alles maar konijnen, Bruidsvlucht, In de zon kijken, Koorddansers en Kostbaar bezit. Een goede gelegenheid om kennis met ze te maken. Het wordt een feestelijke middag met muziek van Variano, interviews met de schrijfsters, hapjes, drankjes en een aandenken. Zondag 28 september, 14.30 uur, Centrale Bibliotheek aan de Emmasingel, entree: zes euro.

/Blind date in Parktheater

Wie en wat je te zien krijgt, blijft geheim. Het wordt een avondje theater in de serie Blind Dates. Een tipje van de sluier wil de organisatie wel oplichten: het is cabaret. Jong talent dat zich al bewezen heeft op de Nederlandse podia, maar nog niet echt is doorgebroken. Met een beetje geluk heb je voor een lage entreprijs (vanaf tien euro) een scherpe, eigenwijze of ontwapenende cabaretier voor je neus. Donderdag 25 september, 20.30 uur in het Parktheater.